

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2018)0204

Žiniasklaidos pliuralizmas ir žiniasklaidos laisvė Europos Sąjungoje

2018 m. gegužės 3 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės Europos Sąjungoje (2017/2209(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11 ir 49 straipsnius ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9, 10 ir 16 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 10 straipsnį, Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) praktiką ir Europos socialinę chartiją,
- atsižvelgdamas į Tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, priimtą pasirašyti ir ratifikuoti 1965 m. gruodžio 21 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 2106,
- atsižvelgdamas į 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹,
- atsižvelgdamas į Protokolą Nr. 29 dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos,
- atsižvelgdamas į Europos spaudos laisvės chartiją,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto ir Parlamentinės Asamblėjos pareiškimus, rekomendacijas ir rezoliucijas ir į Venecijos komisijos nuomones bei teisinės valstybės rodiklių tikrinimo sąrašą;
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos tyrimą „Žurnalistų patiriamas spaudimas. Neteisėtas kišimasis, baimė ir savicenzūra Europoje“;
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, JT konvenciją prieš korupciją ir UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos

¹ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

- įvairovės ir apsaugos skatinimo,
- atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių komiteto bendrąją pastabą Nr. 34,
 - atsižvelgdamas į JT pagrindinius verslo ir žmogaus teisių principus,
 - atsižvelgdamas į atitinkamas JT Generalinės Asamblėjos, JT Žmogaus teisių tarybos rezoliucijas ir atitinkamus JT specialiojo pranešėjo teisės į nuomonės ir saviraiškos laisvę skatinimo ir apsaugos klausimais pranešimus,
 - atsižvelgdamas JT veiksmų planą, susijusį su žurnalistų saugumu ir nebaudžiamumo klausimu,
 - atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO), visų pirma jos atstovo žiniasklaidos laisvės klausimais, žiniasklaidos laisvės srityje atliktą darbą,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos platformos atliktą darbą skatinant žurnalistikos apsaugą ir žurnalistų saugumą,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 3 d. pateiktą JT specialiojo pranešėjo nuomonės ir saviraiškos laisvės skatinimo ir apsaugos klausimais, ESBO atstovo žiniasklaidos laisvės klausimais, Amerikos valstybių organizacijos (AVO) specialiojo pranešėjo saviraiškos laisvės klausimais ir Afrikos žmogaus ir tautų teisių komisijos specialiojo pranešėjo saviraiškos laisvės ir teisės gauti informaciją klausimais bendrą pareiškimą dėl saviraiškos laisvės ir melagingų žinių, dezinformacijos ir propagandos,
 - atsižvelgdamas į pasaulio spaudos laisvės indekso vertinimo rezultatus, kuriuos paskelbė organizacija „Žurnalistai be sienų“, ir į Europos universitetinio instituto Žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės centro atliktos žiniasklaidos pliuralizmo apžvalgos rezultatus;
 - atsižvelgdamas į glaustą dokumentą politikos klausimais „Garbės ir orumo įžeidimo sąvokos apibrėžimas. Saviraiškos laisvės ir reputacijos apsaugos principai“, kurią paskelbė organizacija „ARTICLE 19“,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. gegužės 21 d. rezoliuciją „ES chartija. Žiniasklaidos laisvės ES standartų nustatymas“¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl JAV Nacionalinės saugumo agentūros (NSA) sekimo programos, sekimo tarnybų įvairiose valstybėse narėse ir jų poveikio ES piliečių pagrindinėms teisėms ir transatlantiniam bendradarbiavimui teisingumo ir vidaus reikalų srityje² ir 2015 m. spalio 29 d. rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų po Europos Parlamento 2014 m. kovo 12 d. rezoliucijos dėl masinio elektroninio ES piliečių sekimo³,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. kovo 16 d. rezoliuciją „Demokratija Europos Sąjungoje:

¹ OL C 55, 2016 2 12, p. 33.

² OL C 378, 2017 11 9, p. 104.

³ OL C 355, 2017 10 20, p. 51.

galimybės ir iššūkiai¹,

- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo²,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl informatorių vaidmens saugant ES finansinius interesus³ ir 2017 m. spalio 24 d. rezoliuciją dėl informatorių, kurie atskleidžiamą konfidencialią bendrovių ir viešojo sektoriaus institucijų informaciją veikia viešojo intereso labui, teisėtų apsaugos priemonių⁴,
 - atsižvelgdamas į Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo skaitmeninėje aplinkoje⁵,
 - atsižvelgdamas į ES žmogaus teisių gaires dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime ir Komisijos 2014–2020 m. ES paramos žiniasklaidos laisvei ir sąžiningai žiniasklaidai plėtros šalyse gaires,
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2016 m. surengtą metinį kolokviumą pagrindinių teisių klausimais „Žiniasklaidos pliuralizmas ir demokratija“ ir atitinkamus pranešimus, kuriuos paskelbė Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra,
 - atsižvelgdamas į Komisijos įsteigtą aukšto lygio ekspertų grupę su melagingomis naujienomis ir internetu skleidžiama dezinformacija susijusiems klausimams spręsti, skirtą konsultacijoms apie melagingų naujienų reiškinių mastą teikti, taip pat apibrėžti atitinkamų suinteresuotųjų subjektų vaidmenis ir atsakomybę,
 - atsižvelgdamas į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) nuomonę Nr. 5/2016 dėl E. privatumo direktyvos (2002/58/EB) peržiūros,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičiančią Tarybos sprendimą 2005/671/TVR⁶,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl saugumo ir gynybos;
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Kultūros ir švietimo komiteto ir Teisės reikalų komiteto nuomones (A8-0144/2018),
- A. kadangi teisės į saviraiškos ir nuomonės laisvę yra pagrindinės žmogaus teisės ir būtinosios sąlygos visapusiškam asmenybės vystymuisi ir aktyviam įsitraukimui į demokratinę visuomenę, skaidrumo ir atskaitomybės principų įgyvendinimui ir naudojimuisi kitomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis;

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0095.

² Priimti tekstai, P8_TA(2016)0409.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0022.

⁴ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0402.

⁵ OL C 32, 2014 2 4, p. 6.

⁶ OL L 88, 2017 3 31, p. 6.

- B. kadangi pliuralizmas yra neatsiejamas nuo laisvės, demokratijos ir teisinės valstybės;
- C. kadangi teisė informuoti ir teisė būti informuotam yra pagrindinių demokratiškosios vertybių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, dalis;
- D. kadangi negalima nuvertinti pliuralistinės, nepriklausomos ir patikimos žiniasklaidos kaip demokratijos ir teisinės valstybės saugotojos ir stebėtojos svarbos;
- E. kadangi žiniasklaidos laisvė, pliuralizmas ir nepriklausomumas yra pagrindiniai teisės į saviraiškos laisvę elementai; kadangi žiniasklaida atlieka labai svarbų vaidmenį demokratinėje visuomenėje, veikdama kaip visuomenės sergėtoja ir kartu padėdama informuoti piliečius bei suteikti jiems galių, plėsdama jų supratimą apie esamą politinę ir socialinę padėtį ir skatindama jų sąmoningą dalyvavimą demokratiname gyvenime; kadangi šis vaidmuo turėtų būti išplėstas ir apimti internetinę ir piliečių žurnalistiką, taip pat tinklaraštininkų, interneto naudotojų, socialinės žiniasklaidos aktyvistų ir žmogaus teisių gynėjų darbą, kad, gerbiant teisę į privatumą, atspindėtų visiškai paktusią šiandieninės žiniasklaidos tikrovę; kadangi tinklo neutralumas yra esminis atvirojo interneto principas;
- F. kadangi melagingos naujienos, patyčios kibernetinėje erdvėje ar keršto pornografija kelia vis didesnį susirūpinimą mūsų visuomenėms, visų pirma tarp jaunimo;
- G. kadangi melagingų naujienų ir dezinformacijos plitimas socialinės žiniasklaidos priemonėse arba paieškos interneto svetainėse labai sumenkina tradicinių žiniasklaidos priemonių patikimumą ir tai kenkia jų gebėjimui veikti kaip sergėtojoms;
- H. kadangi valdžios institucijos turi ne tik pareigą neriboti žiniasklaidos laisvės, bet ir teigiamą prievolę nustatyti teisinę ir reguliavimo sistemą, kuria skatinamas laisvos, nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos plėtojimas;
- I. kadangi, remiantis Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 2 ir 4 straipsniais ir Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 30 straipsniu, žodžio laisvė niekada negali būti naudojama ginant saviraišką, kuria pažeidžiama ši konvencija ir deklaracija, pvz., neapykantą kurstančias kalbas ar propagandą, kurios grindžiamos vienos rasės ar vienos spalvos ar etninės grupės asmenų pranašumo idėjomis ar teorijomis arba kuriomis bandoma pateisinti rasinę neapykantą ir bet kokios formos diskriminaciją;
- J. kadangi valdžios institucijos privalo ginti visuomeninės žiniasklaidos priemonių, visų pirma kaip demokratinei visuomenei tarnaujančių, o ne valdžioje esančių vyriausybių interesus tenkinančių subjektų, savarankiškumą ir nešališkumą;
- K. kadangi valdžios institucijos taip pat turi užtikrinti, kad žiniasklaida laikytųsi galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų;
- L. kadangi pastarojo meto politiniai pokyčiai įvairiose valstybėse narėse, kuriose stiprėja nacionalizmas ir populizmas, lėmė didėjančią spaudimą ir grėsmę žurnalistams, o tai rodo, kad Europos Sąjunga turi užtikrinti, skatinti ir ginti žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą;
- M. kadangi, kaip tvirtina Europos Taryba, valstybinio ir nevalstybinio sektorių subjektų vykdomas smurtas ir nusikaltimai prieš žurnalistus turi didelį atgrasomą poveikį saviraiškos laisvei; kadangi neteisėto kišimosi rizika ir dažnumas kelia baimę tarp

žurnalistų, piliečių žurnalistikos atstovų, tinklaraštininkų ir kitų informavimo veiklos vykdytojų, kuri gali lemti didelio masto savicenzūrą ir piliečių teisių gauti informaciją ir dalyvauti pažeidimus;

- N. kadangi JT specialusis pranešėjas teisės į nuomonės ir saviraiškos laisvę klausimais 2016 m. rugsėjo mėn. priminė, kad vyriausybės yra atsakingos ne tik už pagarbą žurnalistikai, bet ir už tai, kad žurnalistai ir jų naudojami šaltiniai būtų apsaugoti tvirtais įstatymais, jei reikia, traukiant pažeidėjus baudžiamojon atsakomybėn ir užtikrinant pakankamą saugumą;
- O. kadangi žurnalistai ir kiti žiniasklaidos veikėjai vis dar susiduria su smurtu, grasinimais, priekabiavimu ar viešu gėdinimu Europos Sąjungoje daugiausia dėl to, kad jų tyrimo veikla yra ginami visuomenės interesai nuo piktnaudžiavimo valdžia, korupcijos, žmogaus teisių pažeidimų ar nusikalstamos veiklos;
- P. kadangi žurnalistų ir kitų žiniasklaidos veikėjų saugumo užtikrinimas yra būtina sąlyga, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo užduotį ir naudotis gebėjimais tinkamai informuoti piliečius ir veiksmingai dalyvauti viešosiose diskusijose;
- Q. kadangi Europos Tarybos Žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo platformos duomenimis daugiau kaip pusę smurto prieš žiniasklaidos specialistus išpuolių įvykdo valstybiniai subjektai;
- R. kadangi tiriamoji žurnalistika turėtų būti skatinama kaip pilietinė veikla ir kaip teigiama pilietiškumo išraiška, ir ji turi būti remiama komunikacija, mokymusi, švietimu ir mokymu;
- S. kadangi radikalūs žiniasklaidos sistemos pokyčiai, sparti internetinės žiniasklaidos pliuralizmo dimensijos plėtra bei paieškos sistemų ir socialinės žiniasklaidos platformų, kaip naujienų šaltinių, iškilimas yra ir iššūkis, ir galimybė skatinant saviraiškos laisvę, demokratizuojant naujienų rengimą įtraukiant piliečius į viešąsias diskusijas ir verčiant informacijos naudotojus, kurių vis daugėja, informacijos rengėjais; tačiau kadangi žiniasklaidos konglomeratų, platformų operatorių ir interneto tarpininkų galios sutelkimas bei ekonominių korporacijų ir politinių veikėjų vykdoma žiniasklaidos kontrolė gali turėti neigiamos įtakos viešųjų diskusijų pliuralizmui ir prieigai prie informacijos ir paveikti žurnalistikos bei transliuojamosios žiniasklaidos laisvę, patikimumą, kokybę ir redakcinę nepriklausomybę; kadangi vienodos sąlygos Europos lygmeniu yra būtinos siekiant užtikrinti, kad paieškos sistemos, socialinės žiniasklaidos platformos ir kiti aukštųjų technologijų gigantai laikytųsi ES bendrosios interneto rinkos taisyklių tokiose srityje kaip e. privatumas ir konkurencija;
- T. kadangi, kad galėtų užtikrinti deramą valdžios institucijų atskaitingumą, žurnalistams reikia tiesioginės, sparčios ir nesuvaržytos galimybės susipažinti su viešojo administravimo įstaigų informacija;
- U. kadangi informacija, gauta vadovaujantis tyrimo teise, ir per informatorius gauta informacija papildo viena kitą ir yra būtina žurnalistams, kad jie galėtų vykdyti savo misiją veikti viešojo intereso labui;
- V. kadangi žurnalistams reikia didžiausios teisinės apsaugos, kad jie galėtų naudoti ir skleisti tokią viešojo intereso informaciją savo darbe;
- W. kadangi teisė prašyti viešojo administravimo institucijų suteikti informaciją ir ją gauti

Europos Sąjungoje išlieka padrika ir nevisapusiška;

- X. kadangi žiniasklaidos sektorius atlieka itin svarbų vaidmenį bet kurioje demokratinėje visuomenėje; kadangi dėl ekonomikos krizės ir tuo pat metu išaugusio socialinės žiniasklaidos platformų ir kitų aukštųjų technologijų gigantų skaičiaus bei labai atrankių reklamos pajamų smarkiai pablogėjo žiniasklaidos veiklos vykdytojų, įskaitant nepriklausomus žurnalistus, darbo sąlygos ir socialinė apsauga, o dėl to žurnalistikos sektoriuje labai suprastėjo profesiniai, socialiniai ir kokybės standartai, ir tai gali turėti neigiamos įtakos jų redakcinei nepriklausomybei;
- Y. kadangi Europos Tarybos Europos audiovizualinė observatorija pasmerkė „Google“ ir „Facebook“ skaitmeninės duopolijos atsiradimą, nes 2016 m. šių bendrovių dalis siekė 85 proc. viso skaitmeninės reklamos rinkos augimo, o tai apsunkina tradicinių iš reklamos finansuojamų žiniasklaidos bendrovių, kaip antai komercinės televizijos kanalai, laikraščiai ir žurnalai, kurių auditorija yra daug mažesnė, ateitį;
- Z. kadangi įgyvendinant plėtros politiką Komisija turi pareigą reikalauti, kad būtų visapusiškai laikomasi Kopenhagos kriterijų, įskaitant saviraiškos ir žiniasklaidos laisvę, todėl ES turėtų būti aukščiausių standartų pavyzdžiu šioje srityje; kadangi valstybės, tapusios ES narėmis, ir toliau nedviprasmiškai privalo laikytis ES sutartyse ir ES pagrindinių teisių chartijoje nustatytų prievolių žmogaus teisių srityje ir kadangi turėtų būti reguliariai prižiūrima, kaip gerbiamos saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės valstybėse narėse; kadangi ES gali būti patikima pasaulinės arenos veikėja tik tuo atveju, jei pačioje Sąjungoje yra saugomos ir gerbiamos spaudos ir žiniasklaidos laisvės;
- AA. kadangi moksliniuose tyrimuose nuolat pateikiama įrodymų, kad moterys sudaro mažumą žiniasklaidos sektoriuose, ypač kūrybinėse srityse, ir jų dalis labai maža tarp aukštesnio rango sprendimus priimančių darbuotojų; kadangi moterų dalyvavimo žurnalistikoje tyrimai rodo, kad tarp asmenų, ateinančių į žurnalistiką, lyčių pusiausvyrą yra santykinai gera, tačiau sprendimų priėmimo atsakomybės pasiskirstymui būdingas didelis lyčių skirtumas;
- AB. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir ES sutarties nuostatos, kuriomis užtikrinamas šių principų laikymasis, įgyvendinamos atliekant pozityvius veiksmus, skirtus žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui, taip pat kokybei, teisei gauti informaciją ir informacijos prieinamumui skatinti (pozityvioji laisvė), bet taip pat reikalaujama, kad valdžios institucijos nesiimtų veiksmų, kad būtų išvengta žalingos agresijos (negatyvioji laisvė);
- AC. kadangi neteisėtas ir savavališkas sekimas, ypač jei jis vykdomas masiškai, yra nesuderinamas su žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, be kita ko, su saviraiškos laisve, įskaitant spaudos laisvę ir žurnalistų šaltinių konfidencialumo apsaugą, teise į privatumą ir duomenų apsaugą; kadangi internetas ir socialinė žiniasklaida vaidina svarbų vaidmenį skleidžiant neapykantą kurstančias kalbas ir skatinant radikalėjimą, o visa tai, platinant neteisėtą turinį, veda prie smurtinio ekstremizmo ir ypač kenkiama jaunimui; kadangi kovojant su šiais reiškiniais būtinas glaudus ir koordinuotas visų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas visais valdymo lygmenimis (vietos, regioniniu ir nacionaliniu), taip pat bendradarbiavimas su pilietine visuomene ir privačiuoju sektoriumi; kadangi veiksmingiems įstatymams ir veiklai saugumo užtikrinimo ir kovos su terorizmu srityje, taip pat priemonėms, kuriomis siekiama kovoti su neapykantą kurstančiomis kalbomis ir smurtiniu

ekstremizmu ir užkirsti jiems kelią, visada turi būti taikomi įpareigojimai, susiję su pagrindinėmis teisėmis, kad būtų išvengta bet kokių konfliktų su saviraiškos laisvės apsauga;

- AD. kadangi, kaip teigia Europos Taryba, informavimas apie pažeidimą yra vienas iš pagrindinių saviraiškos laisvės aspektų ir jis atlieka labai svarbų vaidmenį atgrasant nuo pažeidimų ir užkertant jiems kelią bei stiprinant demokratinę atskaitomybę ir didinant skaidrumą; kadangi informavimas – pagrindinis informacijos šaltinis kovojant su organizuotu nusikalstamumu, tiriant, nustatant ir skelbiant korupcijos atvejus viešajame ir privačiajame sektoriuose, taip pat nustatant privačiųjų bendrovių sukurtus mokesčių vengimo modelius; kadangi tinkama informatorių apsauga ES, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, taip pat svarbaus informatorių visuomenėje atliekamo vaidmens pripažinimo kultūros propagavimas yra viena iš būtinų šio vaidmens veiksmingumo užtikrinimo sąlygų;
- AE. kadangi kovojant su korupcija ir netinkamu administravimu ES, tiriamajai žurnalistikai turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys ir finansinė parama kaip priemonei, tarnaujančiai visuomenės labui;
- AF. kadangi, remiantis Žiniasklaidos pliuralizmo observatorijos duomenimis, žiniasklaidos nuosavybė išlieka itin koncentruota, ir tai kelia didelę grėsmę žiniasklaidos priemonių turinyje pateikiamos informacijos ir nuomonių įvairovei;
- AG. kadangi teikiant informaciją apie ES reikalus ir ES institucijų bei agentūrų darbą turėtų būti laikomasi žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės kriterijų, lygiai taip pat kaip ir teikiant informaciją apie nacionalines naujienas, ir ši informacija turėtų būti teikiama įvairiomis kalbomis, kad pasiektų kuo daugiau ES piliečių;
1. ragina valstybes nares imtis tinkamų priemonių, be kita ko, užtikrinti pakankamą viešąjį finansavimą, siekiant apsaugoti ir skatinti demokratinės visuomenės interesus atitinkančią pliuralistinę, nepriklausomą ir laisvą žiniasklaidos erdvę, įskaitant visuomeninę, bendruomeninę ir populiariosios žiniasklaidos nepriklausomumą ir tvarumą, nes tai svarbiausi aplinkos, palankios užtikrinti pagrindinę teisę į saviraiškos laisvę ir informaciją, elementai;
 2. pabrėžia bendrą teisės aktų leidėjų, žurnalistų, leidėjų ir interneto tarpininkų, bet taip pat ir piliečių, kaip informacijos vartotojų, atsakomybę;
 3. ragina ES institucijas užtikrinti visapusišką ES pagrindinių teisių chartijos taikymą visiems savo sprendimams, veiksams ir politikai kaip būdą visapusiškai apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą ir žiniasklaidos laisvę nuo netinkamos nacionalinių valdžios institucijų įtakos; šiuo atžvilgiu prašo Komisijos pradėti vertinti savo pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų poveikį žmogaus teisėms ir pateikti pasiūlymą dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo, kaip raginama atitinkamoje 2016 m. spalio 25 d. Parlamento rezoliucijoje;
 4. pabrėžia, kad reikia sukurti nepriklausomus stebėsenos mechanizmus, kuriais būtų galima įvertinti žiniasklaidos laisvės ir žiniasklaidos pliuralizmo padėtį ES, kaip priemonę skatinti ir apsaugoti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnyje ir EŽTK 10 straipsnyje įtvirtintas teises ir laisves ir nedelsiant reaguoti į grėsmes, kurios gali joms kilti, ir jų pažeidimus; ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai remti ir stiprinti šioje srityje jau sukurtas priemones, pvz., Žiniasklaidos

pliuralizmo observatorijos priemonę ir Europos Tarybos Žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo platformą;

5. ragina Komisiją, kaip sutarčių sergėtoją, laikyti valstybių narių vyriausybės mėginimus pažeisti žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą rimtu ir sistemingu piktnaudžiavimu valdžia ir veiksmais, nukreiptais prieš pagrindines Europos Sąjungos vertybes, įtvirtintas ES sutarties 2 straipsnyje, nes teisės į saviraiškos laisvę ir laisvę turėti įsitikinimus yra pagrindinės žmogaus teisės, o žiniasklaidos laisvė, pliuralizmas ir nepriklausomumas atlieka esminį vaidmenį demokratinėje visuomenėje, taip pat veikia kaip vyriausybės ir valstybės valdžios kontrolė;
6. ragina valstybes nares atlikti nepriklausomą savo atitinkamų įstatymų ir praktikos peržiūrą, siekiant apsaugoti saviraiškos laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmo laisvę;
7. reiškia didelį susirūpinimą dėl valstybėse narėse vis dar vykdomo smurto, nusikaltimų ir mirtinų išpuolių prieš žurnalistus ir žiniasklaidos darbuotojus dėl jų atliekamos veiklos; primygtinai ragina valstybes nares padaryti viską, kas įmanoma, siekiant užkirsti kelią tokiam smurtui, užtikrinti atskaitomybę ir išvengti nebaudžiamumo bei garantuoti aukoms ir jų šeimoms galimybę pasinaudoti atitinkamomis teisių gynimo priemonėmis; ragina valstybes nares, bendradarbiaujant su žurnalistų organizacijomis, įsteigti nepriklausomą ir nešališką reguliavimo instituciją, kuri vykdytų smurto prieš žurnalistus ir grasinimų jiems stebėseną, tai dokumentuotų bei rengtų ataskaitas šiais klausimais ir spręstų problemas, susijusias su žurnalistų apsauga ir saugumu nacionaliniu lygmeniu; be to, ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Europos Tarybos rekomendaciją CM/Rec(2016)4 dėl žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų bei kitų žiniasklaidos veiklos vykdytojų saugumo;
8. reiškia susirūpinimą dėl blogėjančių žurnalistų darbo sąlygų ir psichologinio smurto, kurį patiria žurnalistai, masto; todėl ragina valstybes nares, glaudžiai bendradarbiaujant su žurnalistų organizacijomis, parengti nacionalinius veiksmų planus, siekiant pagerinti žurnalistų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad žurnalistai netaptų psichologinio smurto aukomis;
9. yra susirūpinęs dėl žiniasklaidos laisvės padėties Maltoje po to, kai 2017 m. spalio mėn. buvo nužudyta kampanija prieš korupciją vykdydžiusi žurnalistė Daphne Caruana Galizia, kuri taip pat buvo persekiojama, kuriai, be kita ko, buvo taikytos atsargumo priemonės, dėl kurių buvo įšaldytos jos banko sąskaitos, ir kuri buvo gavusi grasinimų iš daugiašalių bendrovių;
10. griežtai smerkia Slovakijos tiriamosios žurnalistikos atstovo Jáno Kuciako ir jo partnerės Martinos Kušnírovos nužudymą;
11. teigiamai vertina sprendimą Europos Parlamento spaudos konferencijų salę pavadinti nužudytos žurnalistės Daphne Caruana Galizia vardu; atsižvelgdamas į tai, pakartoja savo raginimą pavadinti Europos Parlamento metinę premiją už tiriamąją žurnalistiką Daphne Caruana Galizia vardu;
12. ragina Pirmininkų sueigą pateikti pasiūlymą, kaip Parlamentas galėtų pareikšti pagarbą už Jáno Kuciako atliktą darbą, ir apsvarstyti galimybę pervadinti Parlamento žurnalistams skirtą stažuotę Jáno Kuciako vardu;
13. ragina valstybes nares visapusiškai remti organizacijos „Žurnalistai be sienų“ pradėtą

iniciatyvą paskirti Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus specialųjų įgaliotinių žurnalistų saugumo klausimais;

14. ragina valstybes nares įstatymu ir faktiškai sukurti ir išlaikyti žurnalistams ir kitiems žiniasklaidos veiklos vykdytojams, įskaitant užsienio žurnalistus, vykdančius žurnalistikos veiklą valstybėse narėse, skirtą saugią aplinką, suteikiančią jiems galimybę vykdyti savo darbą visiškai nepriklausomai ir nepatiriant nepagrįsto kišimosi, pvz., grasinimų smurtu, persekiojimo, finansinio, ekonominio ir politinio spaudimo, spaudimo, daromo siekiant priversti juos atskleisti konfidencialius šaltinius ir medžiagą, ir tikslinio sekimo; pabrėžia, kad, siekiant išvengti savicenzūros, valstybės narės privalo užtikrinti, kad tokiais atvejais žurnalistai, kurių darbo laisvei iškyla grėsmė, galėtų veiksmingai naudotis teisių gynimo priemonėmis; pabrėžia, kad svarstant žurnalistų apsaugos priemones svarbu vadovautis požiūriu, pagal kurį atsižvelgiama į lyčių aspektą;
15. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti žurnalistams ir žiniasklaidos darbuotojams tinkamas darbo sąlygas, visapusiškai atitinkančias ES pagrindinių teisių chartijos ir Europos socialinės chartijos reikalavimus, nes tai būdas išvengti nepagrįsto vidaus ir išorės spaudimo, priklausomumo, pažeidžiamumo ir nestabilumo, taigi ir savicenzūros rizikos; pabrėžia, kad vien rinka negali užtikrinti ir skatinti nepriklausomos žurnalistikos; todėl prašo Komisijos ir valstybių narių skatinti ir plėtoti naujus socialiniu požiūriu tvarius ekonominius modelius, kuriais siekiama finansuoti ir remti kokybišką ir nepriklausomą žurnalistiką, ir užtikrinti tikslų visuomenės informavimą; prašo valstybių narių padidinti finansinę paramą viešųjų paslaugų teikėjams ir tiriamajai žurnalistikai ir nedalyvauti priimant redakcinius sprendimus;
16. smerkia vyriausybių mėginimus nutildyti kritinę žiniasklaidą ir panaikinti žiniasklaidos laisvę bei pliuralizmą, taip pat sudėtingesniais būdais, kurie paprastai nesukelia įtarimo Europos Tarybos Žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo platformoje, kaip antai vyriausybės narių ir jų šalininkų vykdomas komercinių žiniasklaidos priemonių įsigijimas ir visuomeninės žiniasklaidos priemonių valdymo perėmimas, kad jos tarnautų šališkiems interesams;
17. pabrėžia, kad būtina remti ir išplėsti Europos žiniasklaidos ir spaudos laisvės centro veiklą, visų pirma šio centro teikiamą paramą žurnalistams, kuriems gresia pavojus;
18. pabrėžia, kad žiniasklaidos specialistai dažnai dirba nedaug garantijų užtikrinančiomis sąlygomis sutarčių, atlyginimų ir socialinių garantijų požiūriu ir dėl to kyla pavojus jų gebėjimui tinkamai dirbti ir taip trukdoma žiniasklaidos laisvei;
19. pripažįsta, kad saviraiškos laisvei gali būti taikomi apribojimai – jei jie nustatyti teisės aktais, turi teisėtą tikslą ir yra būtini demokratinėje visuomenėje – siekiant, be kita ko, apsaugoti kitų asmenų reputaciją ir teises; tačiau reiškia susirūpinimą dėl neigiamo ir atgrasomo baudžiamųjų įstatymų dėl garbės ir orumo įžeidimo poveikio teisei į saviraiškos laisvę, spaudos laisvę ir viešosioms diskusijoms; ragina valstybes nares nepiktnaudžiauti baudžiamaisiais įstatymais dėl garbės ir orumo įžeidimo, užtikrinant teisingą pusiausvyrą tarp teisės į saviraiškos laisvę ir teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, įskaitant gerą reputaciją, kartu užtikrinant teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir vengiant pernelyg didelių ir neproporcingų bausmių bei sankcijų, remiantis EŽTT nustatytais kriterijais;
20. ragina Komisiją pasiūlyti Strateginių ieškinių, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą

(angl. „Anti-SLAPP“) direktyvą, kuria nepriklausoma žiniasklaida būtų saugoma nuo nepagrįstų ieškinių, kuriais siekiama nutildyti ar įbauginti žurnalistus ES;

21. mano, kad dalyvavimas demokratinuose procesuose visų pirma grindžiamas veiksminga ir nediskriminacine teise gauti informaciją ir žinių; ragina ES ir jos valstybes nares sukurti tinkamas politikos priemones visuotinei prieigai prie interneto užtikrinti ir pripažinti prieigą prie interneto, įskaitant tinklo neutralumą, pagrindine teise;
22. apgailestauja dėl JAV Federalinės ryšių komisijos priimto sprendimo panaikinti 2015 m. tinklo neutralumo taisykles ir pabrėžia neigiamas pasekmes, kurias šis sprendimas gali turėti teisei nediskriminuojant susipažinti su informacija visuotinai susijusiame skaitmeniniame pasaulyje; ragina ES ir valstybes nares toliau stiprinti tinklo neutralumo principą, remiantis Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) gairėmis dėl Europos tinklo neutralumo taisyklių įgyvendinimo, skirtomis nacionalinėms reguliavimo institucijoms, ir toliau jas plėtojant;
23. atkreipia dėmesį į svarbų nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos vaidmenį politinėse diskusijose ir užtikrinant teisę gauti pliuralistinę informaciją per rinkimus ir po jų; pabrėžia, kad, remiantis Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo nuostatomis, visapusiška saviraiškos teisė turi būti užtikrinta visiems politiniams veikėjams, o jų matomumo visuomeninių transliuotojų kanaluose mastas turi būti grindžiamas žurnalistiniais ir profesiniais kriterijais, ne jų institucinio reprezentatyvumo laipsniu ar politinėmis pažiūromis;
24. ragina valstybes nares ir Komisiją netaikyti nereikalingų priemonių, kuriomis būtų siekiama savavališkai apriboti prieigą prie interneto ir galimybę naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis arba kontroliuoti viešuosius ryšius, tokių kaip represinės žiniasklaidos priemonių ir (arba) interneto svetainių steigimo ir naudojimo taisyklės, savavališkas nepaprastosios padėties paskelbimas, techninė skaitmeninių technologijų kontrolė, t. y. skaitmeninių erdvių blokavimas, filtravimas, trikdymas ir uždarymas, ar faktiškas kontrolės priemonių privatizavimas darant spaudimą tarpininkams, kad jie imtųsi veiksmų interneto turiniui apriboti arba pašalinti; taip pat ragina ES ir valstybes nares užkirsti kelią tam, kad tokių priemonių netaikytų privatūs operatoriai;
25. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad privačios bendrovės ir vyriausybės visiškai skaidriai naudotų algoritmus, dirbtinį intelektą ir automatizuotą sprendimų priėmimą, kad jie nebūtų taikomi ir kuriami tyčia arba netyčia savavališkai blokuojant, filtruojant ir pašalinant interneto turinį, taip pat užtikrinti, kad bet kokia ES skaitmeninė politika ir strategija būtų rengiama vadovaujantis žmogaus teisėmis grindžiamu požiūriu, numatant tinkamas teisių gynimo ir apsaugos priemones bei visiškai laikantis atitinkamų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir EŽTK nuostatų;
26. dar kartą pabrėžia, kad patyčios kibernetinėje erdvėje, keršto pornografija ir seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga mūsų visuomenėje kelia vis didesnę susirūpinimą ir gali turėti itin sunkių pasekmių, ypač jaunimui ir vaikams, ir pabrėžia, kad žiniasklaidoje turi būti visapusiškai paisoma nepilnamečių interesų ir teisių; ragina visas valstybes nares, atsižvelgiant į ateities perspektyvą, parengti teisės aktus, skirtus kovoti su šiuo reiškiniu, įskaitant nuostatas, skirtas žmogaus orumą akivaizdžiai pažeidžiančiam turiniui pašalinti iš socialinės žiniasklaidos ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant sukurti veiksmingą atsvaros naratyvą ir pateikti aiškias gaires, kuriomis naudotojams, paslaugų teikėjams ir visam interneto sektoriui

būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir nuspėjamumas, kartu užtikrinant galimybę pasinaudoti teisminėmis teisių gynimo priemonėmis pagal nacionalinę teisę, kad būtų galima reaguoti į netinkamą socialinės žiniasklaidos naudojimą terorizmo tikslais; tačiau pabrėžia, kad visos priemonės, kuriomis ribojamas arba šalinamas interneto turinys, turėtų būti taikomos tik apibrėžtais, konkrečiais ir teisėtais atvejais ir vykdytą griežtą teisminę priežiūrą, kaip reikalaujama pagal tarptautinius standartus, EŽTT praktiką ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnį;

27. atkreipia dėmesį į Komisijos propaguojamą Kovos su neteisėtu neapykantos kurstymu internete elgesio kodeksą; pažymi, kad privačioms įmonėms palikta didelė laisvė pačioms nustatyti, kas yra neteisėtumas, ir ragina apriboti šią laisvę, kad būtų išvengta cenzūros savicenzūros ir savavališko saviraiškos laisvės varžymo pavojaus;
28. dar kartą patvirtina, kad anonimiškumas ir šifravimas yra labai svarbios naudojimosi demokratinėmis teisėmis ir laisvėmis, pasitikėjimo skaitmenine infrastruktūra ir ryšiais skatinimo ir žurnalistų šaltinių konfidencialumo apsaugos priemonės; pripažįsta, kad šifravimas ir anonimiškumas suteikia privatumą ir saugumą, kad skaitmeniniame amžiuje būtų galima naudotis teise į nuomonės ir saviraiškos laisvę, ir primena, kad laisva prieiga prie informacijos yra neatsiejama nuo asmeninės informacijos, kurią piliečiai palieka naudodamiesi internetu, apsaugos; atkreipia dėmesį į tai, kad, kaip pažymėjo teisėsaugos ir kovos su terorizmu pareigūnai šifravimas ir anonimiškumas taip pat gali paskatinti piktnaudžiavimą ir pažeidimus bei apsunkinti nusikalstamos veiklos prevenciją ir tyrimų vykdymą; primena, kad šifravimo ir anonimiškumo apribojimai turi būti ribojami, vadovaujantis teisėtumo, būtinumo ir proporcingumo principais; ragina ES institucijas ir valstybes nares visapusiškai remti ir įgyvendinti rekomendacijas, pateiktas JT specialiojo pranešėjo 2015 m. gegužės 22 d. pranešime teisės į nuomonės ir saviraiškos laisvę skatinimo ir apsaugos klausimais, kuriame aptariamas šifravimo ir anonimiškumo naudojimas skaitmeniniuose ryšiuose;
29. ragina parengti žurnalistų ir žiniasklaidos priemonių valdytojų etikos kodeksus siekiant užtikrinti visišką žurnalistų ir žiniasklaidos organų nepriklausomumą;
30. pabrėžia, kad tirdamos internetinius pažeidimus ir traukdamas asmenis baudžiamojon atsakomybėn už tokius pažeidimus, taip pat dėl valstybių narių teisės aktų skirtumų teisėsaugos ir teisminės institucijos susiduria su daugeliu kliūčių;
31. pažymi, kad kintančioje skaitmeninės žiniasklaidos ekosistemoje atsirado naujų tarpininkų, kurie, įgydami prieigos kontrolės funkcijas ir galias, gali daryti įtaką ir kontroliuoti informaciją ir idėjas internete; pabrėžia, kad turi būti pakankamai nepriklausomų ir autonominių interneto kanalų, paslaugų ir šaltinių, kurie galėtų visuomenei užtikrinti nuomonių ir demokratinių idėjų su viešuoju interesu susijusiais klausimais gausą; ragina valstybes nares kurti naują arba plėtoti esamą nacionalinę politiką ir priemones šiuo klausimu;
32. pripažįsta, kad naujoji skaitmeninė aplinka sustiprino dezinformacijos, kitaip tariant – melagingų naujienų, plitimo problemą; vis dėlto primena, kad tai nėra naujas reiškinys ir jis vyksta ne tik internete; pabrėžia, kad svarbu garantuoti teisę į kokybišką informaciją, didinant piliečių galimybes gauti patikimą informaciją ir užkertant kelią internete ir realiame gyvenime skleidžiamai dezinformacijai; primena, kad terminu „melagingos naujienos“ niekada neturėtų būti siekiama susilpninti visuomenės pasitikėjimą žiniasklaida ar diskredituoti ir kriminalizuoti kritiškų nuomonių; reiškia susirūpinimą dėl galimos grėsmės, kurią melagingų naujienų sąvoka gali kelti žodžio ir

saviraiškos laisvei ir žiniasklaidos nepriklausomumui, kartu pabrėždamas neigiamą poveikį, kurį melagingų naujienų sklaida gali turėti politinių debatų kokybei ir gerai informuotų piliečių dalyvavimui demokratinėje visuomenėje; pabrėžia veiksmingų savireguliacijos sistemų, grindžiamų tikslumo ir skaidrumo principais ir apimančių tinkamas šaltinio tikrinimo prievoles ir priemones bei nepriklausomų ir nešališkų sertifikuotų faktų tikrinimo organizacijų, kurios yra trečiosios šalys, atliekamo faktų tikrinimo, siekiant užtikrinti informacijos objektyvumą ir jos apsaugą, svarbą;

33. ragina socialinės žiniasklaidos bendroves ir interneto platformas parengti priemones, kurios padėtų naudotojams pranešti apie galimas melagingas naujienas ir jas pažymėti, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas greitai jas pataisyti, ir numatyti nepriklausomų ir nešališkų sertifikuotų faktų tikrinimo organizacijų, kurios yra trečiosios šalys ir kurioms pavesta pateikti tikslias melagingų naujienų ir dezinformacijos apibrėžtis, peržiūra, siekiant sumažinti privačiojo sektoriaus subjektams suteiktą laisvę veikti savo nuožiūra, ir toliau rodyti neteisingą informaciją ir vadinti ją melagingomis naujienomis, siekiant paskatinti viešąsias diskusijas ir užkirsti kelią tam, kad ta pati dezinformacija nebūtų paskelbta kita forma;
34. teigiamai vertina Komisijos sprendimą įsteigti aukšto lygio ekspertų grupę melagingų naujienų ir internetu skleidžiamos dezinformacijos klausimais, kurią sudarytų pilietinės visuomenės, socialinės žiniasklaidos platformų, žiniasklaidos organizacijų atstovai, žurnalistai ir akademinės bendruomenės atstovai, siekiant išanalizuoti šias naujas grėsmes ir pasiūlyti operatyvias priemones Europos ir nacionaliniu lygmenimis;
35. pabrėžia, kad interneto subjektai atsako už tai, kad būtų išvengta nepatikrintos arba neteisingos informacijos skleidimo siekiant vienintelio tikslo – padidinti internetinį srautą, naudojant, pvz., vadinamąsias „paspaudimų siekiančias gudrybes“ (angl. clickbait);
36. pripažįsta, kad spaudos leidėjų vaidmuo ir investicijos į tiriamąją, profesionalią ir nepriklausomą žurnalistiką yra labai svarbios kovojant su melagingų naujienų sklaida ir pabrėžia, kad reikia užtikrinti pliuralistinio redakcinio spaudos turinio tvarumą; ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti pakankamai finansinių išteklių į žiniasklaidą ir skaitmeninį raštingumą ir kartu su tarptautinėmis ir pilietinės visuomenės organizacijomis plėtoti komunikacijos strategijas, kad piliečiai ir interneto naudotojai galėtų atpažinti abejotinus informacijos šaltinius, žinoti apie juos, pastebėti tyčia klaidinančią turinį bei propagandą ir juos atskleisti; atsižvelgdamas į tai taip pat ragina valstybes nares integruoti žiniasklaidos ir informacijos priemonių naudojimo raštingumą į nacionalines švietimo sistemas; ragina Komisiją apsvarstyti geriausią nacionalinio lygmens patirtį, siekiant užtikrinti žurnalistikos kokybę ir skelbiamos informacijos patikimumą;
37. pakartoja, kad kiekvienas asmuo pats turi teisę nuspręsti, kas turi būti daroma su jo asmens duomenimis, visų pirma išimtinę teisę kontroliuoti, kaip jais naudojama ir kam jie atskleidžiami, taip pat teisę būti pamirštas, kuri apibrėžiama kaip galimybė užtikrinti, kad turinys, kuris gali pakenkti asmens orumui, būtų skubiai pašalintas iš socialinės žiniasklaidos ir paieškos interneto svetainių;
38. pripažįsta, kad internetas ir apskritai skaitmeninės aplinkos plėtra išplėtė kai kurių žmogaus teisių taikymo sritį, kaip nurodoma, pvz., Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2014 m. gegužės 13 d. sprendime byloje C-131/12 „*Google Spain SL*“ ir „*Google Inc*“ prieš *Agencia Española de Protección de Datos (AEPD)* ir *Mario*

*Costeja González*¹; šiuo klausimu ragina ES institucijas pradėti dalyvavimu grindžiamą procedūrą, siekiant parengti Europos interneto teisių chartiją, atsižvelgiant į geriausių valstybių narių patirtį, visų pirma Italijos interneto teisių deklaraciją, kuri bus naudojama kaip atskaitos taškas, kartu su atitinkamais Europos ir tarptautiniais žmogaus teisių dokumentais, siekiant reglamentuoti skaitmeninę erdvę;

39. pabrėžia pagrindinį informatorių vaidmenį saugant visuomenės interesus ir skatinant viešojo sektoriaus atskaitomybę ir sąžiningumo kultūrą viešosiose ir privačiose institucijose; dar kartą ragina Komisiją ir valstybes nares parengti ir nustatyti tinkamą, pažangią ir išsamią bendrą Europos teisės aktų sistemą, kuri saugotų informatorius, ir visapusiškai laikytis Europos Tarybos rekomendacijų ir 2017 m. vasario 14 d. bei spalio 24 d. Parlamento rezoliucijų; mano, jog reikia užtikrinti, kad pranešimo mechanizmai būtų prieinami, saugūs ir patikimi, o informatorių ir tiriamųjų žurnalistų teiginiai būtų profesionaliai ištirti;
40. pabrėžia, kad viešai atskleidusių informaciją informatorių teisinė apsauga visų pirma pagrįsta visuomenės teise šią informaciją gauti; pabrėžia, kad asmuo neturėtų prarasti apsaugos tik dėl to, kad jis padarė vertinimo klaidą arba numanoma grėsmė viešajam interesui nepasitvirtino, jeigu teikdamas informaciją jis turėjo rimtą pagrindą manyti, jog ji teisinga; primena, kad asmenys, sąmoningai pateikiantys neteisingą ar klaidinamą informaciją kompetentingoms institucijoms, neturėtų būti laikomi informatoriais, taigi neturėtų naudotis apsaugos mechanizmais; taip pat pabrėžia, kad bet kuriam asmeniui, kuriam buvo tiesiogiai arba netiesiogiai pakenkta pranešus arba atskleidus netikslią arba klaidinančią informaciją, turėtų būti suteikiama teisė imtis veiksmingų teisės gynimo priemonių;
41. ragina ir Europos Komisiją, ir valstybes nares priimti priemones, kuriomis būtų apsaugotas informacijos šaltinių konfidencialumas, kad būtų užkirstas kelias visiems diskriminaciniams veiksams ar grėsmėms;
42. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad žurnalistams būtų suteiktos deramos priemonės kreiptis dėl informacijos į ES ir valstybių narių viešojo valdymo institucijas ir ją gauti, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, nesusiduriant su nepagrįstais sprendimais nesuteikti minėtosios teisės susipažinti su dokumentais; pažymi, kad informacija, kurią žurnalistai ar piliečiai gauna pasinaudoję tyrimo teise, įskaitant informatorių pateiktą informaciją, papildo žurnalistų galimybes įgyvendinti savo uždavinius, susijusius su viešuoju interesu, ir šiuo požiūriu yra esminė; pakartoja, kad prieiga prie viešųjų šaltinių ir renginių turėtų priklausyti nuo objektyvių, nediskriminacinių ir skaidrių kriterijų;
43. pabrėžia, kad spaudos laisvei reikalingas nepriklausomumas nuo politinės ir ekonominės galios, o tai reiškia vienodą požiūrį, nepaisant redakcijos orientacijos; dar kartą pabrėžia, kad svarbu išsaugoti žurnalistiką, kuri naudojasi mechanizmais, užkertančiais kelią koncentracijai į atskiras, monopoline ar kvazimonopolines grupes, užtikrinant laisvą konkurenciją ir redakcinę įvairovę; ragina valstybes nares patvirtinti ir įgyvendinti žiniasklaidos priemonių nuosavybės reguliavimą, siekiant išvengti horizontalios nuosavybės koncentracijos žiniasklaidos sektoriuje, netiesioginės ir įvairių žiniasklaidos priemonių nuosavybės ir užtikrinti skaidrumą bei lengvą informacijos prieinamumą piliečiams apie žiniasklaidos priemonių nuosavybę, finansavimo šaltinius ir valdymą; pabrėžia, kad svarbu, jog asmenims, einantiems valstybines pareigas, būtų

¹ ECLI:ES:C:2014:317.

taikomi atitinkami apribojimai žiniasklaidos nuosavybei ir būtų užtikrinta nepriklausoma priežiūra ir veiksmingi atitikties mechanizmai, taip siekiant išvengti interesų konfliktų ir sukamųjų durų; mano, jog labai svarbu, kad nepriklausomos, nešališkos nacionalinės institucijos užtikrintų veiksmingą audiovizualinės žiniasklaidos sektoriaus priežiūrą;

44. primygtinai ragina valstybes nares plėtoti savo strateginius pajėgumus ir bendradarbiauti su vietos bendruomenėmis ES ir kaimyninėse ES šalyse, siekiant skatinti pliuralistinę žiniasklaidos aplinką ir nuosekliai bei veiksmingai pranešti apie ES politiką;
45. skatina valstybes nares visapusiškai remti ir patvirtinti Europos Tarybos Ministrų Komiteto 2018 m. kovo 7 d. priimtą rekomendaciją valstybėms narėms dėl žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo;
46. primena svarbų viešųjų transliuotojų vaidmenį išsaugant žiniasklaidos pliuralizmą, kaip pabrėžiama prie Sutarčių pridėtame protokole Nr. 29; ragina valstybes nares suteikti jiems tinkamas finansines ir technines priemones, kurios jiems būtinos vykdant socialinę funkciją ir tarnaujant viešajam interesui; šiuo atžvilgiu ragina valstybes nares garantuoti jų redakcinę nepriklausomybę, aiškiai apibrėžtomis reguliavimo sistemomis saugant juos nuo bet kokio vyriausybės, politinio ir komercinio kišimosi ir įtakos, kartu užtikrinant visišką valdymo autonomiją ir nepriklausomybę visoms viešosioms įstaigoms ir subjektams, kurie naudojami įgaliojimais transliavimo ir telekomunikacijų srityse;
47. primygtinai ragina valstybes nares suderinti nacionalinių transliavimo bendrovių leidimų išdavimo politiką su pagarbos žiniasklaidos pliuralizmui principu; pabrėžia, kad mokesčiai už licencijas ir pareigų, susijusių su jų išdavimu, griežtumas turėtų būti tikrinami ir neturėtų kenkti žiniasklaidos laisvei;
48. ragina Komisiją patikrinti, ar valstybės narės išduoda transliavimo licencijas, vadovaudamosi objektyviais, skaidriais, nešališkais ir proporcingais kriterijais;
49. kad būtų veiksmingai apsaugoma žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas, siūlo drausti viešuosiuose pirkimuose dalyvauti bendrovėms, kurių galutiniai savininkai valdo ir žiniasklaidos bendrovę, ar bent jau užtikrinti, kad jų dalyvavimas būtų visapusiškai skaidrus; siūlo valstybėms narėms taikyti reikalavimą reguliariai informuoti apie visą viešąjį finansavimą, skiriamą žiniasklaidos bendrovėms, ir reguliariai stebėti visą žiniasklaidos priemonių savininkams teikiamą viešąjį finansavimą; pabrėžia, kad žiniasklaidos priemonių savininkai turi neturėti teistumo ar būti pripažinti kaltais dėl nusikalstamų veikų;
50. pabrėžia, kad bet koks viešasis finansavimas žiniasklaidos organizacijoms turėtų būti skiriamas vadovaujantis nediskriminaciniais, objektyviais ir skaidriais kriterijais, apie kuriuos turėtų būti iš anksto pranešama visai žiniasklaidai;
51. primena, kad valstybės narės turėtų rasti būdų, kaip paremti žiniasklaidą, užtikrinant, pvz., PVM neutralumą, kaip rekomenduota 2011 m. spalio 13 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl PVM atėties¹, ir remiant su žiniasklaida susijusias iniciatyvas;

¹ OL C 94 E, 2013 4 3, p. 5.

52. ragina Komisiją ES biudžete skirti nuolatinį ir pakankamą finansavimą Žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės centro Žiniasklaidos pliuralizmo observatorijai remti, ir sukurti metinį žiniasklaidos pliuralizmo rizikos vertinimo valstybėse narėse mechanizmą; pabrėžia, kad toks pat mechanizmas turėtų būti taikomas žiniasklaidos pliuralizmui vertinti šalyse kandidatėse, o Žiniasklaidos pliuralizmo observatorijos rezultatai turėtų turėti realios įtakos derybų proceso pažangai;
53. ragina Komisiją stebėti ir rinkti informaciją bei statistinius duomenis apie žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą visose valstybėse narėse ir nuodugniai analizuoti pagrindinių teisių pažeidimo atvejus, kartu laikantis subsidiarumo principo;
54. pabrėžia, kad valstybių narių audiovizualinio sektoriaus reguliavimo institucijos turi aktyviau dalytis geriausia patirtimi;
55. ragina Komisiją atsižvelgti į 2016 m. spalio 25 d. Parlamento rezoliucijoje dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo pateiktas rekomendacijas; todėl ragina Komisiją atsižvelgti į Žiniasklaidos pliuralizmo observatorijos rezultatus ir rekomendacijas, susijusias su žiniasklaidos pliuralizmui ir žiniasklaidos laisvei ES kylančiomis grėsmėmis, rengiant metinę demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių ataskaitą (Europos demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių ataskaita);
56. ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant sustiprinti gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir skatinti mokymo ir švietimo iniciatyvas tarp visų piliečių per formalųjį, neformalųjį švietimą ir savišvietą iš mokymosi visą gyvenimą perspektyvos, taip pat teikiant ypatingą dėmesį pradiniam ir tęstiniam mokytojų mokymui bei paramai ir skatinant švietimo ir mokymo sektoriaus ir visų susijusių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant žiniasklaidos specialistus, pilietinę visuomenę bei jaunimo organizacijas, dialogą ir bendradarbiavimą; dar kartą patvirtina būtinybę remti novatoriškas pagal laikmetį pritaikytas priemones, kad autonomiškumas ir saugumas internete būtų skatinami kaip aspektai, kuriuos būtina įtraukti į mokyklų programas, ir panaikinti skaitmeninę atskirtį tiek įgyvendinant konkrečius technologinio raštingumo projektus, tiek tinkamai investuojant į infrastruktūras, kad būtų užtikrinta visuotinė prieiga prie informacijos;
57. pabrėžia, jog labai svarbu ugdyti kritinio vertinimo ir analizės gebėjimus, susijusius su žiniasklaidos turinio naudojimu ir kūrimu, siekiant, kad žmonės suprastų dabartines problemas, prisidėtų prie visuomenės gyvenimo ir suvoktų žiniasklaidos aplinkos, kuri tampa vis sudėtingesnė ir vis labiau siejama tarpusavio ryšių, transformacinį potencialą ir jos keliamus pavojus; pabrėžia, kad gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis demokratinėje visuomenėje yra esminis įgūdis, suteikiantis piliečiams galių; ragina Komisiją ir valstybes nares parengti konkrečias priemones, siekiant skatinti ir remti gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymo projektus, pvz., bandomąjį projektą „Visų gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis“, ir parengti visapusišką gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymo politiką, kuri būtų skirta visų amžiaus grupių piliečiams, apimtų visų rūšių žiniasklaidos priemonės, sudarytų Europos Sąjungos švietimo politikos dalį ir būtų finansuojama iš atitinkamų ES finansavimo šaltinių, kaip antai ESI fondai ir programos „Horizontas 2020“;
58. susirūpinęs pažymi, kad, kaip pabrėžta 2016 m. Žiniasklaidos pliuralizmo observatorijos projekto išvadose, yra iškilusi grėsmė mažumų, vietos ir regioninių bendruomenių, moterų ir neįgaliųjų galimybėms naudotis žiniasklaidos priemonėmis;

pabrėžia, kad atviroje, laisvoje ir pliuralistinėje žiniasklaidos aplinkoje itin svarbu, kad žiniasklaida būtų įtrauki ir kad visi piliečiai turėtų teisę gauti nepriklausomą informaciją savo gimtąja kalba, nesvarbu, ar tai būtų valstybinė ar mažumos kalba; pabrėžia, kad būtina suteikti tinkamas mokymo ir perkvalifikavimo galimybes Europos žurnalistams, ypač dirbantiems su mažiau vartojamomis ir mažumų kalbomis; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti ir remti mokslinius tyrimus, projektus ir politiką, kuria siekiama suteikti daugiau galimybių naudotis žiniasklaidos priemonėmis, taip pat atitinkamas iniciatyvas, skirtas pažeidžiamoms mažumų grupėms (kaip antai bandomasis projektas „Stažuočių galimybių mažumų kalbų žiniasklaidai“), ir visiems piliečiams užtikrinti galimybę dalyvauti bei išreikšti savo nuomonę;

59. ragina žiniasklaidos sektorių užtikrinti lyčių lygybę žiniasklaidos politikoje ir praktikoje, taikant bendrai vykdomo reguliavimo mechanizmus, vidaus elgesio kodeksus ir kitus savanoriškus veiksmus;
60. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares dalyvauti socialinėse kampanijose, švietimo programose ir tiksliniuose mokymuose bei informuotumo didinimo projektuose (įskaitant pramonės sektoriaus sprendimus priimančiams asmenims) siekiant skatinti lygybę pagrįstas vertybes ir praktiką, teikiant finansavimą ir pasitelkiant reklamą ir nacionaliniu, ir Europos lygmenimis, kad būtų veiksmingai kovojama su lyčių nelygybe žiniasklaidos sektoriuje;
61. rekomenduoja Komisijai parengti Europos žiniasklaidos sektoriui skirtą sektorinę strategiją, grindžiamą inovacijomis ir tvarumu; mano, kad ši strategija turėtų stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir ES žiniasklaidos subjektų bendradarbiavimą, taip siekiant atkreipti dėmesį į jų įvairovę ir skatinti kultūrų dialogą, stiprinti bendradarbiavimą su visų ES institucijų, ypač Parlamento, atskiromis naujųjų svetainėmis bei garso ir vaizdo tarnybomis ir skatinti, kad žiniasklaidoje būtų aptariami ir gerai matomi ES reikalai;
62. pabrėžia, kad svarbu toliau kurti modelius, kurie galėtų būti pritaikyti steigiant Europos visuomeninio transliavimo platformą, kuri skatintų ES masto politines diskusijas, grindžiamas faktais, nuomonių skirtumu ir pagarba, prisidėtų prie požiūrių įvairovės naujoje integruotoje žiniasklaidos aplinkoje ir skatintų ES matomumą jos išorės santykiuose;
63. prašo Komisijos ir valstybių narių saugoti žiniasklaidos ir žodžio laisvę šiuolaikiniuose menuose, skatinant kurti meno kūriniai, kuriuose keliami visuomenei rūpimi klausimai, skatinamos esminės diskusijos ir įkvepiama kova su neapykanta kurstančia kalba.
64. pabrėžia, kad būtina panaikinti geografinį blokavimą informacinės žiniasklaidos turiniui, kad ES piliečiai turėtų prieigą prie kitų ES valstybių narių televizijos programų transliavimo internetu, taip pat užsakomojo ir pakartotinio transliavimo;
65. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.